

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.268/2019/5.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Litresits Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Tálosi Adrienn ügyvéd

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.371/2019/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 64.P.20.151/2019/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2008-tól 2010. június 24-éig töltötte be a 100%-os tulajdonában álló .. ügyvezetői tisztségét. Az ügynevezett ..-ügyben a felperest a 2016. június 27-én tartott nyilvános tárgyaláson tanúként hallgatta meg a Szegedi Járásbíróság. A felperest, mint tanút az általa vezetett gazdasági társaság tevékenységéről, gazdálkodásáról hallgatta ki a bíróság, különös tekintettel a ..-vel való gazdasági kapcsolatra, az egymással szemben fennálló követelésekről, illetve azok teljesítéséről.
- [2] A tanúvallomásában a felperes elmondta, hogy az általa vezetett gazdálkodó egység fő tevékenysége a szállítmányozás volt, tényleges gazdasági tevékenységet folytatott, megrendelések kizárólag a tulajdonostól érkeztek, ezek ellentételezése sajátos módon kölcsön formájában került átadásra. Előadta, hogy az így kapott összegből fedezték a Kft. költségeit, a béreket, a közterheket és egyéb költségeket. Tanúvallomásában nem emlékezett arra, hogy valamennyi számla ellentételezése megtörtént-e, hogy változott-e a társaság törzstőkéje az ügyvezetése alatt. Arról sem tudott számot adni, hogy miért kölcsön formájában történt az ellentételezés, illetve nem tudott nyilatkozni arról, hogy a .. fizetése képtelenné válásakor a két cég közötti elszámolás egyenlege milyen volt, hogy valamennyi számlát kiegyenlítették-e, mennyi volt a tartozása a Kft-nek, valamint nem tudott nyilatkozni a mérlegek tartalmáról és a 2009-es eredményről.
- [3] Az alperes által szerkesztett .. internetes hírportálon 2018. november 26-án tették közzé a .. című médiatartalmat. A cikkben az szerepelt, hogy 2008-tól 2010-ig heti, havi rendszerességgel 1-20 milliós tételekben juttatták pénzhez a .. - ..- által vezetett .. Több részletben, összesen 400 millió forintról volt szó. Azt is közölték, hogy a .. ugyanúgy csődbe ment, mint a .., de előtte még a cég törzstőkéjét 97 millió forintról 3 millió forintra csökkentették. A felperes által tett tanúvallomásról a cikk azt közölte, hogy a felperes „nem emlékezett a pénz sorsára”.
- [4] A felperes 2018. december 26-án helyreigazítás iránti kérelmet juttatott el az alpereshez. Miután a kérelemnek az alperes nem tett eleget, a felperes kereset nyújtott be törvényes határidőn belül a bírósághoz.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes keresetében a helyreigazítási kérelemben is igényelt helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest a következő szerint:
- Helyreigazítás
- [6] A 2018. november 26. napon megjelent .. című cikkünk bevezetőjének a végén valótlanul állítottuk, hogy .., aki korábban a .. 100%-os tulajdonában álló .. ügyvezetője és .. sofőrje volt a bírósági tárgyalásán „nem emlékezett a pénz sorsára”.
- [7] A felperes a perköltség megfizetésére a sajtótermék kiadóját, a .. kérte kötelezni. A felperes szerint a kifogásolt mondat a

személyére vonatkozó valótlan tényállítás, amelyet egyértelműen cáfol a tanúvallomását rögzítő jegyzőkönyv, amelyből megállapítható, hogy a büntetőtárgyaláson a felperes a bíróság kérdéseire érdemi válaszokat adott az általa vezetett gazdasági társaság tevékenységéről, gazdálkodásáról és a .. való kapcsolatáról. A felperes szerint azt is figyelembe kell venni, hogy az események óta a tanúvallomásig több mint hat év telt el. Utalt arra is, hogy tanúként hallgatták meg, amely minőségében a büntetőügyben releváns nyilatkozatot tudott tenni, őt magát ugyanakkor nem gyanúsították meg, vele szemben vádat nem emeltek. A felperes a helyreigazítás közzétételét olyan módon kérte, hogy a kifogásolt cikkel azonos hétfői napon tegyék közzé úgy, hogy 24 órán keresztül a portál kezdőoldalán is jelenjék meg.

- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Az alperes szerint a kifogásolt kitétel megfelel a valóságnak, a felperes ugyanis számos releváns kérdés tekintetében nem tudott érdemi felvilágosítással szolgálni a büntetőbíróságnak. Az alperes kérte a tanúvallomást tartalmazó jegyzőkönyv beszerzését. Az alperes vitatta továbbá a keresetet a közzététel módja tekintetében is arra hivatkozással, hogy a címlapon való megjelenítése helyreigazítás duplikálásával járna.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének teljes egészében helyt adott, és az általa kért módon és tartalommal a helyreigazítás közzétételét elrendelte. A helyreigazítás módját úgy határozta meg, hogy a .. kezdőoldal legelején a helyreigazításra sérelmezett cikk címével azonos módon, betűmérettel és betűtípussal a helyreigazítás közzétételével egyidejűleg 24 órán keresztül jelenítődjön meg oly módon, hogy arra kattintva a teljes helyreigazító szöveg elérhetővé váljék. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperes kiadóját, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 forint perköltséget, valamint a le nem rótt kereseti illetéket térítse meg az államnak külön felhívásra.
- [10] Az elsőfokú ítélet indokolása rögzítette, hogy a felperes a helyreigazítási kérelmét és keresetét a törvényes határidőben terjesztette elő.
- [11] A sajtóközlemény egészének vizsgálata után az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy tényállításról van szó, a cikk mind címében, mind egész tartalmában úgy állítja be a felperes által vezetett cégnek juttatott pénzeket, mintha azok nem valós gazdasági tevékenység ellentételezéséül szolgáltak volna, illetve azok jelentős részének sorsáról a felperes nem tudott volna számot adni, azt sejtetve, hogy annak egy részével a felperes vagy rajta keresztül más személyek jogellenesen gazdagodtak.
- [12] A felperesnek a büntetőperben tett tanúvallomását az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy ő érdemei adatokkal szolgált arról,

hogy a sajátos módon kölcsönként kapott összegek valós gazdasági teljesítések ellentételezései voltak, amelyekből a működési költséget fedezték. Az elsőfokú bíróság szerint lényegtelen kérdés ehhez képest az, hogy a felperes nem emlékezett hat év távlatából arra, hogy valamennyi számla teljesítéssel és számlával fedezett volt-e, illetve a pénzt mire fordították, továbbá lényegtelennek minősítette a cég törzstőkéjéről való ismereteket is.

- [13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg külön felhívásra 84.000 forint első- és másodfokú eljárási illetéket az államnak.
- [14] A jogerős ítélet indokolása a perbeli cikket másként értelmezte, mint az elsőfokú bíróság. A perbeli írás lényegét abban ragadta meg, hogy a beszámoló a büntetőeljárásról szól a .. három vezetőjével szemben. A tudósítás ehhez képest arról szólt, hogy ők a céget magánbankként kezelték, és erőn felül adtak kölcsönt más vállalkozásoknak, a pénzeket pedig soha nem látták viszont. Ezen túlmenően a cikk arról is szól, hogy a Szeviép egy sor szegedi vagy szegedi kötődésű baloldali politikussal összenőtt, a szocialisták pedig folyamatosan pénzzel tömték a céget. A cikk ismerteti továbbá .., a károsultakat képviselő jogásznak az álláspontját arról, hogy ..n burkolt és tiltott pártfinanszírozás történt. Ebben az összefüggésben került említésre az a vádpont, hogy a 2010-es választások másnapjáig heti-havi rendszerességgel küldtek 1-20 milliós tételeket a felperes cégéhez, összességében fél milliárd forint értékben. A cikkben szerepel az az utalás is, hogy a .. ügyben a felperest meghallgatták. A sérelmezett közlés tulajdonképpen a cikk bevezetőjében jelenik meg („Mikor a perben beidézték .., nem emlékezett a pénz sorsára”).
- [15] A másodfokú bíróság szerint szövegösszefüggésében vizsgálva ez a kijelentés a .. által a .. kölcsönök formájában kapott pénz sorsára vonatkozik, valójában tényállítás formájában megjelenő olyan következtetés (vélemény), amely valós ténybeli alapokkal rendelkezik, így sajtó-helyreigazítás elrendelésére nem ad alapot.
- [16] A jogerős ítélet szerint önmagában az, hogy a büntetőügyben a felperes részletes tanúvallomást tett, még nem teszi okszerűtlenné a perbeli kijelentést. A jegyzőkönyvből megállapítható volt az, hogy a felperes ezen tanúvallomásában nem tudott beszámolni arról, hogy a vezetése alatt álló Kft-nek volt-e saját tőkéje, amikor a céget átvette. Nem tudott nyilatkozni arról, hogy a .. miért kölcsön formájában finanszírozta a cége által elvégzett munkákat, a Kft. működési költségeit. Arra sem tudott választ adni, hogy a Kft-nek miért nem volt saját tőkéje önálló gazdálkodásra, továbbá miért is volt szükség a kölcsönre. Arra sem tudott válaszolni, hogy maradt-e fenn a kölcsönből tartozás, és ha igen, annak mi volt az oka és mennyi volt az összege. Azt sem tudta megmondani, hogy a kölcsön folyósítását milyen elemzés előzte meg, hogy az összes számla kompenzálásra került-e a felszámolási eljárás megindítása

előtt. Nem tudott számot adni arról sem, hogy mi szerepelt a Kft. mérlegében, holott annak áttekintése és aláírása az ő feladata volt, miként nem tudott számot adni a cég eredményéről sem. Arról sem tudott számot adni, hogy az utolsó elszámolandó számlák milyen időszakot fogtak át, hogy 2009 végén hogyan állt a kompenzáció. A másodfokú bíróság ezért megállapíthatónak találta, hogy a felperes releváns adatokról nem tudott beszámolni, amelyek az ügyvezető feladatkörébe tartoztak, különösen a kölcsön törlesztésére, a .. való elszámolásra, vagyis valójában a „Szeviéptől kapott pénz sorsára”.

- [17] A jogerős ítélet külön rámutatott arra, hogy a felperes tanúvallomását nem cégjogi vagy büntetőjogi szempontból kell értelmezni a jelen ügyben, mert ez a jelen per kereteit meghaladná. Csak arról kellett állást foglalni, hogy a felperes tanúvallomásában szereplő nyilatkozatok alapján az alperes okszerű következtetést vont le vagy sem. Erre pedig azt az egyértelmű választ adta a jogerős ítélet, hogy a kifogásolt mondatban szereplő kitétel nem okszerűtlen következtetés, nem áll ellentétben a logikus gondolkodás szabályaival.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben tartalmilag az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését követően. A kérelem szerint a jogerős ítélet ellentétes a tételes jogszabályokkal, de még a „józan ész” logikájával is. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság mintegy átértékelte a büntetőeljárás során tett tanúvallomását, és az alperes a cikk megjelenéséig valójában nem ismerhette a büntető ügyben keletkezett tárgyalási jegyzőkönyvet. A felperes álláspontja szerint a tárgyalási jegyzőkönyv beszerzése és a tárgyalás anyagává tétele jogszabálysértő volt. Fenntartotta azon álláspontját, hogy a felperes érdemi tanúvallomást tett a büntetőügyben 4,5 oldalon keresztül, több évvel az események után. Beszámolt arról, hogy az általa vezetett cég a .. részére dolgozott, amely kölcsön címen fizette ki a teljesítéseket, és az általa vezetett cég működőképes maradt. A felülvizsgálati kérelem elemezte a büntetőeljárás során tett tanúvallomás tartalmát, és úgy értékelte, hogy a pénzek sorsát illetően a felperes érdemi választ adott a neki feltett kérdésekre, arra is, hogy mire használták a Szeviéptől kapott „kölcsön” összegét.
- [19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján. Előadta, hogy tételesen megállapítható módon a büntetőeljárás során feltett 11 fontos kérdésre a felperes nem tudott érdemi választ adni, azokra úgy nyilatkozott, hogy az igényelt adatokra, körülményekre nem emlékszik.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta alaposnak, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [21] A 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabályt sértő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.
- [22] A felülvizsgálati eljárásban általánosan érvényesül a felülmérlegelés tilalma. Ez azt jelenti, hogy nincs helye a bizonyítékok ismételt értékelésének és egybevetésének. Ez alól kivételt csak az jelent, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen, nyilvánvalóan iratellenes, vagy ellentétes a véleményalkotás, a logika elemi szabályaival. A jelen esetben a Kúria ilyen körülményt nem észlelt.
- [23] A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A 10. § értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékozottassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A 12. § (1) bekezdése szerint ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelhet olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ehhez képest melyek a való tények.
- [24] A helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának legfőbb szempontjai a Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalásának II. pontja tartalmazza. Ennek megfelelően a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos vagy művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet helyreigazítás alapja.
- [25] A jelen esetben a Kúria szerint érdemben a jogerős ítélet végezte el a szövegösszefüggés megfelelő értelmezését. Okszerűen, logikai hiba nélkül vezette le azt a Kúria szerint, hogy tényállítás formájában ugyan, de alapvetően véleményt formált az alperes a

felperes tanúvallomásáról. Ennek a véleménynek valóban volt tényalapja annyiban, hogy a felperes a büntetőügy tárgyalásán tett tanúvallomásában több lényegesnek tekinthető kérdésre nem tudott választ adni, illetve úgy nyilatkozott, hogy bizonyos adatokra, körülményekre ma már nem emlékszik. Miután a felperes az adott időszakban a kérdéses gazdasági társaságnak felelős vezetőjeként tevékenykedett, ezért a Kúria szerint a véleménynyilvánítás szintjén kritizálható az, ha bizonyos adatokra nem tudott visszaemlékezni, függetlenül attól, hogy valóban jelentős időmúlás következett be. Véleménynyilvánítás esetén pedig a bíróságnak a sajtó-helyreigazítási eljárásban nem kell vizsgálnia azt, hogy a kifejtett vélemény egyébként kiegyensúlyozott-e vagy sem, egy közérdeklődésre számot tartó ügyben kifejtett vélemény, annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül élvezi a szabad véleménynyilvánításhoz való jog védelmét. Nem állította a perbeli cikk, hogy a felperes által vezetett gazdasági társaság ne végzett volna valós gazdasági tevékenységet, „sejtetések” pedig nem képezhetik sajtó-helyreigazítás tárgyát. Megállapítható volt tehát, hogy a jogerős ítélet helytállóan utasította el a felperes keresetét. Mindezekre figyelemmel a Kúria az érdemben helytálló jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [26] 2010. évi CIV. törvény 10. §, 12. § (1) bekezdés, PK. 12. számú állásfoglalás.

Záró rész

- [27] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét tárgyaláson bírálta el. Felülvizsgálati eljárást kezdeményező felperes pervesztes lett, ezért köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét, valamint a le nem rótt illetéket is köteles megtéríteni az államnak külön felhívásra.

Budapest, 2019. október 16.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

tisztviselő